

вървежътъ на сичката френска войска ся спря и битката започна. Въ това време, тѣло-то на пруска-та войска, подъ команда на Фридриха Карла, бѣше възлязло кѫдя градецъ-тъ Понта-Мусонъ за да мине рѣката по тамошната мостове и да иде послѣ да прѣсѣче пътя на Френска-та войка. Този планъ на Нѣмскитѣ команданти си извърши съ една математическа точностъ.

На 16 Августъ, Базенъ тръгна съ войската си отъ Мецъ, нѣ слѣдъ два часа го пристигнаха при Гравелотъ сачки-тѣ Нѣмски войски и го принудиха да отвори битка-та. Този бой трая отъ сутрешната до гдѣ ся стъмни вечерта; Нѣмците нападаха съ сичката дързостъ, която имъ даваха тѣхнитѣ по първи побѣди; Френците ся браняха съ лютостта на отчайнѣ-то: само природата можа да раздѣли тѣзи побѣснели непріятели, като ги покри съ пощната тъмнота, нѣ безъ да можа да отръве отъ сърце-то имъ яростта и омразата, защо-то слѣдъ 36 часа, на 18 Августа, тѣ пакъ съ сечпакаха съ една още по голѣма жестокостъ, докѣ най-послѣ, голяма-та сила на Нѣмци-тѣ, 300.000 души, отблъсна френскитѣ войски, 180.000 на число, въ крепостта на Мецъ и ги обсади. Въ този тридневенъ бой, 14, 16 и 18 Августа, само Нѣмскитѣ войски загубиха повече отъ 50.000 души избити и ранени. Числото-то на френски-тѣ затуби нещо да бѫде по малко.

Съ разбиваніе-то на френската войска при Гравелотъ и нейно-то обсаджаніе въ Мецъ ся упирохъ главна-та френска войска. За да противостояи на непріятель-тъ Франца нимаше сега освенъ 80.000 души войска подъ Макъ-Махона, кой-то отъ Нанси бѣше отишъ на бързо въ Шалонъ, дѣто ся обучаваха други около 60000 новосъбрани войници, по-много-то млади и неопитни граждане. Нѣмците обаче, не имъ оставиха време да ся одморятъ и организирать въ Шалонъ. Царскія синъ тръгна кѫмъ Парисъ презъ Тулъ и Барледюкъ съ 200.000 войска цяла цѣлокупна; Прусскія царь, отъ друга страна, тръгна съ 150.000 войска отъ Мецъ кѫмъ Шалонъ. Макъ-Махонъ ся принуди да напусне Шалонъ, на 19 Августъ, да изгори лагеръ-тъ и да ся отѣгли кѫмъ Реймсъ. Той направи единъ дързостенъ планъ, нѣ предсторожность-та на Нѣмскитѣ команданти го осусти. Намѣреніе-то на Макъ-Махона бѣше да